

Den 1-årige efteruddannelse til småbørnskonsulent hold 14 med fokus på sårbare børn og tidlig intervention

Uddannelsesbeskrivelse

Kari Killén

Flemming Zuschlag
Christiansen

Maja Nørgård Jacobsen

May Olofsson

Katrin Bernstad

Jens Hardy
Sørensen

Fra d. 2. marts 2021-17 marts 2022

Kari Killén vil være den gennemgående underviser på denne uddannelse.

Flemming Zuschlag Christiansen, Maja Nørgård Jacobsen, Jens Hardy Sørensen, May Olofsson og Katrin Bernstad er gæsteundervisere på uddannelsen.

Indhold:

Dette er beskrivelsen af den 1-årige efteruddannelse til småbørnskonsulent, som vi udbyder på Toftemosegaard udarbejdet af aut. psykolog Flemming Zuschlag Christiansen.

Der tages forbehold for ændringer, og Toftemosegaard forbeholder sig retten til løbende at ændre i indhold, undervisere (ved f.eks. sygdom) og struktur.

Formål:

Uddannelsen giver stor faglig og personlig udvikling, og du vil komme til at:

- Arbejde systematisk med at koble teori og praksis - f.eks. analysere og reflektere over egen praksis i hverdagen ud fra teoretiske rammer og arbejde med udvikling af din personlige og faglige integritet og læring
- Få ny viden om graviditetens betydning, tilknytningsteorien, den nyeste neuropsykologi, god nok omsorg, omsorgssvigt, forældreskab, relations teori, tidligt mor-barn samspil, klient-professionelrelationen, sårbare børn og arbejde med din egen faglige udvikling og personlige stil med vægt på at kunne relatere til egen praksis og klient-professionelrelationen, så vil fokus på uddannelsen være at:
  - Indføre den studerende i den nyeste viden indenfor småbørnsområdet
  - Indføre den studerende i arbejdet med tidlig intervention i forhold til graviditeten, sårbare børn og familier
  - Indføre den studerende i arbejdet med tilknytningsteorier, og hvordan disse kan anvendes i praksis
  - Udvikle den studerendes praksis via direkte supervision/feedback enten med klienten tilstede eller via video (fx direkte på de enkelte undervisningsdage, i studiegruppen eller på arbejdspladsen)

Der vil på uddannelsen blive lagt vægt på, at de studerende får indsigt i anvendelsen af konkrete metoder fx AAI, IWMC, IA og med et særligt fokus på Care Index modificeret for klinisk praksis.

Tidsplan:

Uddannelsen er på i alt 150 lektioner (9 moduler) fordelt på ca.120 undervisningslektioner

1 x 3 dages undervisning fra kl. 9.00-16.00

7 x 2 dages undervisning fra kl. 9.00-16.00

Afsluttende fordybningsopgave, tidsramme 30 lektioner.

Herudover er der 1 times individuel vejledning i forbindelse med udarbejdelse af den afsluttende fordybningsopgave. Denne vejledning kan evt. finde sted i grupper. Vejledningen udføres kun af kursuseleder Flemming Zuschlag Christiansen.

Sted:

I Toftemosegaards kursuslokaler, Manderupvej 3, 4050 Skibby.

Uddannelsesplan for de 9 moduler:

1 lektion er 45 minutter.

Modul 1 er opstartsmodul- og er 3 dage på 21 lektioner

Modul 2-7 hver 14 lektioner

Modul 8 er et selvstændigt modul, der indeholder udarbejdelse af en fordybningsopgave på 10-14 sider, som skal godkendes før uddeling af uddannelsesbevis. Rammen er 30 lektioner.

Undervisningen ligger på hverdage - 2 dage pr. gang

Undervisnings dagene skifter mellem ugens 4 første dage.

Der vil blive etableret studiegrupper, der fungerer løbende gennem hele uddannelsen.

Moduloversigt for småbørnskonsulent hold 14

Modul	Antal dage	Dato	Underviser
1	3	<i>D. 2. marts 2021</i> <i>D. 3. og d. 4. marts 2021</i>	Flemming Zuschlag Christiansen Kari Killén
2	2	D. 21. og d. 22. april 2021	Maja Nørgård Jacobsen
3	2	D. 7. juni 2021 D 8. juni 2021	May Olofsson Kari Killén
4	2	D. 24. august og d. 25. august 2021	Kari Killén
5	2	D. 29. og d. 30. september 2021	Jens Hardy Sørensen
6	2	D. 2. og d. 3. november 2021	Kari Killén
7	2	D. 8. og d. 9. december 2021	Katrin Bernstad
8		D. 9. december 2020- d.28. januar 2022 (Opgaveskrivning)	Afleveres d. 28. januar 2022
9	2	D. 16. og d. 17. marts 2022	Kari Killén

Modul 1., D. 2. marts, 3. marts og d. 4. marts 2021

1.dag:

Underviser: Aut. psykolog. Flemming Zuschlag Christiansen

På første modul (1. dag) gennemgås uddannelsens opbygning og idegrundlag, studieplan, litteratur, gensidige forventninger og krav samt Flemming og Kari Killéns tanker med uddannelsen, videooptagelser, opgaveskrivning og andet.

Efter frokost vil tidligere studerende på uddannelsen komme og fortælle om deres erfaringer med uddannelsen og dens anvendelse i praksis.

2. og 3. dag:

Underviser: Forsker dr. philos. Kari Killén underviser begge dage. Kari Killén vil introducere og undervise i følgende emner:

En helhedsmæssig tilnærmelse til forebyggelse, behandling af risiko og omsorgssvigt.

- Gensidige forventninger og forpligtelser
- Forskellige former for omsorgssvigt; følelsesmæssig vanrøgt, psykisk, fysiske og seksuelle overgreb
- Børn og forældres signaler og overlevelsesstrategier.
- Forhold som forudser forældrenes udviklingsmuligheder
- De vigtigste kognitive og følelsesmæssige forældrefunktioner.
- Sammenhængen mellem forskning om omsorgssvigt (vanrøgt og overgreb) tilknytning og hjerne og traumeforskning.
- Professionelles følelsesmæssige og holdningsmæssige forhold til familien og de overlevelsesstrategier, vi som professionelle anvender.
- Undersøgelse og behandling om sammenvævede processer

Anbefalet litteratur til dette modul: Kari Killén bøger; "Omsorgssvigt, Bind 1, "Omsorgssvigt Bind II Praksis og ansvar", "Omsorgssvigt er alles ansvar", "Barndommen varer i generationer", "Sårbare børn", "Tidlig mor-barn samspil og tilknytning" og "Professionel udvikling og faglig vejledning". John Bowlbys bøger; "En sikker base" og "At bryde og knytte nære bånd".

Modul 2, d. 21. og d. 22. april 2021

Underviser: Maja Nørgård Jacobsen

En mentaliseringsbaseret tilgang i arbejdet med tidlig intervention (0-6 år) for børn og familier

Inden de to undervisningsdage bedes alle deltagere have besvaret et skema, der spørger til, hvilke udfordringer og redskaber, som I hver især oplever at have brug for. Maja tilrettelægger indhold og eksempler ud fra jeres besvarelser.

- Jeres besvarelser af spørgeskemaet
- Hvad er mentalisering?
- Hvorfor er mentalisering vigtigt? Teoretisk og empirisk fundament
- Mentaliseringsbaserede principper og værktøjer til brug i praksis
- Hvordan kan barnets og forældrenes adfærd påvirke mig som professionel, og hvordan kan jeg håndtere det? Vi arbejder her på at styrke vores egne mentaliseringskompetencer
- Dagen indeholder øvelser og eksempler fra praksis nævnes løbende
- Værktøjer til brug i praksis udleveres til deltagerne

- Hvordan kan barnets adfærd påvirke mig som professionel, og hvordan kan jeg håndtere det? Vi arbejder her på at styrke vores egne mentaliseringskompetencer
- Vi går i dybden med de enkelte redskaber og får dem ind under huden ved at koble det op på jeres hverdag og børn
- Der vil være øvelser og eksempler fra praksis dagen igennem

Litteratur:

Jacobsen, M.N; & Guul, M.A.C. (2015). Mentaliseringskompetence -i professionel praksis med børn, unge og familier". Frydenlund

Christensen, B.M; & Jacobsen, M.N. Jacobsen (2017). "Med mig selv som redskab -om at være professionel med følelser". Frydenlund

Modul 3, d. 7. og d.8. juni 2021

Underviser: 1. dag:

May Olofsson, speciallæge, fhv. overlæge og leder af Familieambulatoriet Region Hovedstaden og Videncenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn. Forfatter og medforfatter til en række bøger og artikler.

Indhold:

May Olofssons oplæg vil tage udgangspunkt i det arbejde med rusmiddelbrugende gravide og deres børn, som i mange år har fundet sted i Familieambulatoriet på Hvidovre Hospital og Rigshospitalet, og som nu også finder sted på landsplan i de regionale familieambulatorier. Familieambulatoriet har kunnet påvise, at det er muligt at forebygge såvel de medfødte skader, som de opvækstbetingede udviklingsproblemer og omsorgssvigt i denne meget truede børnegruppe. Familieambulatoriet er en tværfaglig specialafdeling.

- Børn med medfødte rusmiddel-relaterede skader, herunder for tidlig fødsel, misdannelser, hjerneskade, føtalt syndrom (FAS), væksthæmning og konsekvenser for børnenes trivsel, helbred, udvikling, adfærdsmønstre, omsorgssituation og prognose.
- Nyfødte børn med abstinenser (fra alkohol, nikotin, narkotiske stoffer, afhængighedsskabende medicin), behandling, børnenes adfærds- og reaktionsmønstre og betydning for deres videre trivsel, udvikling, omsorgssituation og prognose.
- Tværfagligt og tværsektorielt samarbejde-Familieambulatoriets interventionsmodel.
- Tidlig indsats-forebyggelse og behandling.
- Rådgivning i forhold til brug af rusmidler og afhængighedsskabende medicin under graviditeten.

Anbefalet litteratur til denne dag: Mays og Kari Killén bog "Sårbare børn", Akademisk forlag, København, 2003, og Kommuneforlaget, Oslo, 2003 og "Omsorg for gravide og småbørnsfamilier med rusmiddelproblemer - Familieambulatoriets interventionsmodel", en publikation fra Sundhedsstyrelsen i Danmark, 2005 og 2010, manuskript af May Olofsson.

Underviser: 2. dag: Forsker dr. philos. Kari Killén.

Indhold:

Der arbejdes videre med:

- Tilknytningsteori
- Tilknytningsmønstre-undersøgelse af mønstrene
- Forældre og barnets indre arbejdsmodeller-Undersøgelse af forældrenes indre arbejdsmodeller.
- Børns overlevelsesstrategier og symptomer set i forhold til tilknytningsstrategier.

Anbefalet litteratur til dette modul: "Omsorgssvigt, Bind 1, "Omsorgssvigt Bind II -Praksis og ansvar", "Omsorgssvigt er alles ansvar", "Barndommen varer i generationer", "Sårbare børn", "Tidlig mor-barn samspill og tilknytning" og "Professionel udvikling og faglig vejledning". John Bowlbys bøger; "En sikker base" og "At bryde og knytte nære bånd". Daniel Sterns bøger; "Spædbarnets interpersonelle verden", "Et spædbarns dagbog", "Det nuværende øjeblik i psykoterapi og hverdagsliv", "Affektregulering i udvikling og psykoterapi", "Moderskabskonstellationen" og "De første seks måneder"

Modul 4, d. 24. og d. 25. august 2021

Underviser: Forsker dr. philos. Kari Killén underviser begge dage.

Fokusområder:

- Opfølgning på aftaler fra sidste modul.
- Brugen af tilknytning forankrede interviews modificeret for klinisk praksis i undersøgelser og i behandling
- Tidligt mor-barn samspil
- Tidligt samspil i familier hvor omsorgen er "god nok".
- Tidligt samspil i familier som befinder sig i risiko situationer og i omsorgssvigtsituationer vil blive grundigt gennemgået både teoretisk og ved video-demonstrationer.
- Undersøgelse af forældrenes mentaliseringsevne.
- Samspil forældre-barn vil blive vurderet som en del af forældre-barn relationen, som omfatter mere end samspil.
- Tidlig intervention-Hvad kan og skal vi som professionelle gøre, når vi arbejder med risiko børn og deres familie?
- Relationsarbejdet-brugen af professionel autoritet
- Arbejdet med mentalisering og parallelle processer i forhold til forældre og barn.
- Arbejdet med kompenserende tilknytning i forhold til forældre og barn

Anbefalet litteratur til dette modul: "Omsorgssvigt, Bind 1, "Omsorgssvigt Bind II -Praksis og ansvar", "Omsorgssvigt er alles ansvar", "Barndommen varer i generationer", "Sårbare børn", "Tidlig mor-barn samspill og tilknytning" og "Professionel udvikling og faglig vejledning". John Bowlbys bøger; "En sikker base" og "At bryde og knytte nære bånd". Daniel Sterns bøger; "Spædbarnets interpersonelle verden", "Et spædbarns dagbog", "Det nuværende øjeblik i psykoterapi og hverdagsliv", "Affektregulering i udvikling og psykoterapi", "Moderskabskonstellationen" og "De første seks måneder"

Modul 5, d. 29. og d. 30. september 2021

Underviser: Specialist og supervisor i psykoterapi, praktiserende psykolog og forsker hos VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, cand.psych. Jens Hardy Sørensen.

Indhold: Tidlig opsporing og intervention. Hvad skal småbørnskonsulenten fokusere på? Affektregulering, tilknytning og mentalisering.

Neuroaffektiv udviklingspsykologi og hvordan det kan bruges i pædagogisk arbejde.

- Emotioner, intentioner og spædbarnets irreducibile relationelle behov.
- Affektregulering, mentalisering og selvets dannelse i sikker tilknytning.
- Emotional og kognitiv empatiudvikling 0 til 6 år.
- Hvad er kontakt og omsorgsevne? Og hvordan ses det i mor-barn-forholdet?
- Affektdysregulering, selvets forstyrrelser og mønster for usikker tilknytning.
- Affektdysregulering, dissociation og disorganiseret tilknytning.
- Kernen i overgrebstraumer, svigttraumer og "usynlige" relationelle tilknytningstraumer.

Deltagerne opfordres til at komme med egne observationer, spørgsmål og konkrete sager.

Der vil løbende i undervisningen blive givet mange konkrete og praktiske eksempler.

Litteratur til dette modul: Som til modul 3 og 4 plus kap. 2 i: Allen. Fonagy. Slade. Mentaliseringsbaseret behandling i teori og praksis (Jens Hardy Sørensen, 2009): Affektregulering, kontekstuel affektpræsentation og mentalisering.

Modul 6., d. 2. og d. 3. november 2021

Underviser: Forsker dr. philos. Kari Killén underviser begge dage.

Indhold:

- Opfølgning på aftaler fra sidst
- Brugen af forskningsforankrede undersøgelsesmetoder modificerede for terapeutisk brug.
- Opfølgning på aftaler fra sidste modul.

Der arbejdes yderligere med integrering af samtlige metoder med fokus på relation, mentalisering og parallelle processer.

Anbefalet litteratur til dette modul: Kari Killéns bøger; "Omsorgssvigt, Bind 1, "Omsorgssvigt Bind II Praksis og ansvar", "Omsorgssvigt er alles ansvar", "Barndommen varer i generationer", "Sårbare børn", "Tidlig mor-barn samspil og tilknytning" og "Professionel udvikling og faglig vejledning".

Modul 7, d. 8. og 9. december 2021

Underviser: Katrin Bernstad.

Indhold

Relations behandling med gravide, spædbørn og små børn.

Med udgangspunkt i Viktoriagårdens behandlingsmodel, den kliniske hverdag og de bagved liggende teorier har dette undervisningsmodul fokus på:

- Psykologiske processer under graviditeten, og hvordan man kan styrke den prænatale tilknytningsproces.
- Risikotegn i samspelet og relations behandling af spædbørn, 0-1 år og deres forældre
- Risikotegn i samspelet, relations behandling og behandling af småbørn 1-4 år og deres forældre.
- Praksis fortællinger fra den kliniske hverdag vil blive integreret i teori og praktiske øvelser. Desuden vil der blive formidlet de generelle måder at forholde sig på og strategier til at styrke forældreskabet og forældre-barn relationen uanset barnets alder.

Ambitionen er, at de studerende får et konkret billede af, hvor problematikken kan vise sig, og hvordan behandlingsarbejdet med små børn kan udføres og tilegne sig viden om teorierne, som ligger til grund for interventionerne, som også kan tillempes

Modul 8. Fordybelsesopgave - fra d. 9. december 2021 til d. 28. januar 2022

Efter ca. 105 lektioners undervisning skal den studerende aflevere en 10-14 A4-siders fordybelsesopgave, som beskriver et relevant forløb i egen arbejdssammenhæng, hvor den studerende har anvendt den teori og metoder, der er blevet gennemgået på uddannelsen med særlig opmærksomhed på småbørn og tidlig intervention, eller hvor de nævnte temaer behandles ud fra et helhedssyn. Derudover skal den studerende demonstrere en grundlæggende forståelse for den gennemgåede teori samt grundbegreber anvendt i praksis. Fordybelsesopgavens emne og problemformulering skal findes indenfor den angivende litteraturliste, og problemformuleringen skal godkendes af kursusleder Flemming Zuschlag Christiansen. Opgaven fremsendes i elektronisk form og anonymiseret på mail til post@toftemosegaard.dk senest d. 28. januar 2022. Filoptagelser fremsendes på USB via post med navn på. Der tilbydes 1 times individuel vejledning pr. deltager. Gruppeopgave er ikke mulig.

Det afsluttende skriftlige arbejde evalueres af kursusleder Flemming Zuschlag Christiansen. Opgaven bedømmes som bestået eller ikke bestået. Hvis en deltager får bedømmelsen ikke bestået, så er der mulighed for om- eller gennemskrivning af dele af opgaven.

Hvis den studerende ikke gennemfører opgaveskrivningen indenfor den afsatte tidsfrist, så er det muligt efter aftale og på den studerendes initiativ af aflevere opgaven senest 1 år efter den aktuelle opgavefrist."

Modul 9- D.16. og d. 17. marts 2021.

Frem til frokost anden dagen, arbejdes der yderligere med integrering af samtlige metoder med fokus på tidlig intervention ved Kari.

Efter frokost anden dagen er der opsamling og evaluering af uddannelsen og egen læring, plus afslutning med uddeling af uddannelsesbevis ved Kari og Flemming.

Undervisere: Forsker dr. philos. Kari Killén og aut. psykolog Flemming Zuschlag Christiansen

For at have gennemført og bestået uddannelsen skal de studerende desuden opfylde følgende krav:

- Være indstillet på at deltage i studiegrupper imellem de enkelte moduler.
- Have deltaget i undervisningen i mindst 75 % af de skemalagte lektioner.
- Have forberedt sig på og reflekteret over litteratur sammen med de øvrige deltagere.
- Have deltaget i teamarbejde, øvelser og rollespil på holdet.
- Have modtaget direkte supervision/feedback på egen praksis enten direkte eller via videooptagelse, fx på de enkelte kursusdage, i studiegruppen eller på sin arbejdsplads.

Studiegrupper:

Vedr. studiegrupper så er det meget forskelligt hvor ofte, og hvor mange timer de enkelte grupper mødes, men Toftemosegaard anbefaler: At man mødes 1 gang mellem de enkelte undervisningsgange 2-4 timer, hvor man har læst en eller flere bøger fra litteraturlisten, lidt artikler, eller ser filmklip osv., og så reflekterer over dette sammen. Dvs. at man mødes ca. 7 gange á 4 timer, altså i alt 28 timers studiegruppetid. Det anbefales at de studerende i forbindelse med deres ansøgning om optagelse på uddannelsen hos arbejdsgiver ansøger om disse 28 timer.

Undervisningsform:

Oplæg ved underviserne

Videoklip

Analyse af filmklip med fokus på samspil og tilknytning.

Rollespil

Øvelser i samtaleteknik og teamarbejde (reflekterende team)

Supervision af deltagernes egne temaer og sager

Fælles refleksioner og "samtaler om samtaler"

Studiegrupper

Kursusleder:

Flemming Zuschlag Christiansen, aut. psykolog og daglig leder af Psykologselskabet Toftemosegaard, psykoterapeut MPF, certificeret AART træner, master in AART og småbørnskonsulent.

Hovedunderviser: Kari Killén.

Det er os en stor ære at kunne præsentere den norske forsker dr. philos Kari Killén. For de fleste, så vil Kari Killén nok ikke kræve den store præsentation, da hun har opnået stor international anerkendelse. Dr. philos, socionom og forsker emeritus ved NOVA - Norsk Institut for forskning om Opvækst, Velfærd og Aldring, forfatter og erfaren praktiker. Kari Killén anses for at være nordens absolut førende ekspert i forhold til tilknytnings- og omsorgssvigtede børn - både på det

forskningsmæssige og teoretiske niveau og i lige så høj grad i forhold til det individuelle møde med barnet. Kari er forfatter til en lang række af bøger bl.a. titlerne: "Barndommen varer i generationer", "Omsorgssvigt I - det teoretiske grundlag", samt "Omsorgssvigt II - praksis og ansvar", "Sårbare børn" og "Professionel udvikling og faglig vejledning".

Derudover modtog hun i 2002 den internationale pris: "Distinguished Career Award for Service and contributions to the Prevention of Child maltreatment". Kari Killén er i dag seniorforsker ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring, og Kari er kendt som en levende og inspirerende oplægsholder.

Gæsteundervisere:

- May Olofsson, tidligere overlæge på Hvidovre Hospitals familieambulatorium. Medforfatter til en række bøger.
- Katrin Bernstad, aut. psykolog, aut. psykoterapeut og specialist i klinisk psykologi.
- Maja Nørgård Jacobsen, aut. psykolog. Maja har specialiseret sig i den mentaliseringsbaserede tilgang med særligt fokus på vurdering/udredning af mentaliseringssevne".
- Flemming Zuschlag Christiansen, aut. psykolog, småbørnskonsulent, børne og familiekonsulent og psykoterapeut MPF
- Jens Hardy Sørensen, Specialist og supervisor i psykoterapi, praktiserende psykolog og forsker hos VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, cand.psych. Jens Hardy Sørensen.

Litteraturliste (i prioriteret rækkefølge):

1. "En sikker base", skrevet af John Bowlby.
2. "At bryde og knytte nære bånd", skrevet af John Bowlby.
3. "Omsorgssvigt, Bind 1 -Det teoretiske grundlag", skrevet af Kari Killén.
4. "Omsorgssvigt Bind II -Praksis og ansvar", skrevet af Kari Killén.
5. "Graviditetens muligheder - En tid hvor relationer skabes og udvikles", skrevet af Margareta Brodén.
6. "Mor og barn i ingenmandsland", skrevet af Margareta Brodén.
7. "Tilknytningsteori", skrevet af Anders Brobjerg m.fl.
8. "Sårbare børn", skrevet af Kari Killén sammen med May Olofsson.
9. "Relation og fortælling" skrevet af Sarah Daniel
10. "Omsorg for gravide og småbørnsfamilier med rusmiddelproblemer - Familieambulatoriets interventionsmodel", en publikation fra Sundhedsstyrelsen af May Olofsson. [Hent som PDF her](#)
11. "Utviklingstraumer" -regulering som nøkkebegreb i en ny traume psykologi af Dag Øysten Nordanger/Hanne Cecilie Braarud:
12. "Mentaliseringsbogen", skrevet af Per Wallroth.
13. "Fra interaktion til relation. Tilknytning hos Winnicott, Bowlby, Stern, Schore & Fonagy, skrevet af Susan Hart og Rikke Schwarts.
14. "Attachmentforskningen", af Anne Reichenbachs (artikel)
15. "Barndommen varer i generationer", skrevet af Kari Killén.
16. "Professionel udvikling og faglig vejledning", skrevet af Kari Killén.
17. "Omsorgssvigt er alles ansvar", skrevet af Kari Killén.
18. Mentaliseringsbaseret behandling i teori og praksis, Allen. Fonagy. Slade (Jens Hardy Sørensen, 2009), kap. 2.
19. Mentaliseringskompetence -i professionel praksis med børn, unge og familier af Jacobsen, M.N; & Guul, M.A.C. (2015 Frydenlund)
20. "Med mig selv som redskab -om at være professionel med følelser" af Christensen, B.M; & Jacobsen, M.N. Jacobsen (2017Frydenlund)

Anden anbefalelsesværdig litteratur:

- "Forebyggende arbejde i daginstitutionen - samspil og tilknytning" skrevet af Kari Killén
- "Barnets interpersonelle univers: Det 0-2-årige barn i et psykoanalytisk og udviklingspsykologisk perspektiv", skrevet af Daniel Stern.
- "Den følsomme hjerne", skrevet af Susan Hart
- "Moderskabskonstellation", skrevet af Daniel Stern.
- "Et spædbarns Dagbog", skrevet af Daniel Stern.
- "Det nuværende øjeblik i psykoterapi og hverdagsliv", skrevet af Daniel Stern.
- "De første seks måneder", skrevet af Daniel Stern.
- "Traumer set ud fra barnets øjne", skrevet af Peter A Levine og Maggie Kline.
- "Hånden på hjertet - omsorg for det lille barn i krise" skrevet af Inger Thormann og Charlotte Guldborg.
- "Medfødte alkoholskader - Omsorg og behandling", af Inger Thormann.
- "Fædres tilknytning til spædbørn" skrevet af Madsen, Sv., Lind, D. og Munck, H.
- "Tidlig hjælp til bedre samspil", skrevet af Henning Rye.
- "Affektregulering i udvikling og psykoterapi", skrevet af Stern, Fonagy, Schore m.fl.
- "Betydningen af samhørighed", skrevet af Susan Hart. "Kærlighed gør en forskel", skrevet af Sue Gerhardt. "Forældrefokuseret arbejde med børn", skrevet af Reidun Hafstad og Haldor Øvreide.
- "Spædbarnets psykologi", skrevet af Philip Hwang (Red).

Relevante artikler (et udpluk):

- "Prænatale omsorgssvigt", af May Olofsson i ugeskrift for læger (160/19) 2906-2909, (1998).
- "Tidlig mor-barn-samspil og tilknytning" af Killén, K. (1999). Tidsskrift for Norsk Psykologforening, 36:938--948. "Attachmentbegrebet, dets historik og aktualitet", skrevet af Anne Reichenbach, (Psyke & Logos, 2003, 24, s. 529-546). Tilknytningsforstyrrelser og psykopatologi, skrevet af Anne Reichenbach, (Psyke & Logos, 2003, s. 621-637).
- "Børn i familier med alkoholproblemer", videns og oplysningsprojekt om alkohol og misbrugsproblematikker. Se Sundhedsstyrelsens hjemmeside (sst.dk).
- "Vi svigter ufødte børn", skrevet af May Olofsson (2006) i Politiken.
- "Børn med medfødte alkoholskader", skrevet af May Olofsson, i pædagogisk psykologisk rådgivning, (2002).
- "Graviditet og rusmidler", skrevet af May Olofsson.
- "Det tidlige mor/barn-forhold", skrevet af Anna Rosenbeck i Psykolog nyt (1996).
- "Behandling af gravide stofmisbrugere og deres børn" skrevet af May Olofsson (1987).

"Børn af stofmisbrugere", skrevet af May Olofsson i Månedsskrift for praktisk lægegering (1985).

"Set gennem børns briller" skrevet af bl.a. Inger Thormann i Politiken (2006).

"Terapeutisk intervention under spædbarnsåret - en modell för behandling av tidliga störningar i mor-barn relationen "skrevet af Margareta Brodén Tidsskriftsartikel: FICE-information, (1987).

"Udvidet tilbud til sårbar og gravid og småbørnsfamilier i Danmark. Kortlægning af eksisterende tilbud og fremtidsperspektiver på området". Signe Groth Andersson, Amalie Utzon, Elsebeth Kirk Muff, Pauline Hagensen, Tina Hjulmann Meldgaard og ekstern konsulent Else Guldager. September&2014 Socialt Udviklingscenter SUS. [Hent som PDF her.](#)

Udover den nævnte litteratur, så vil der i løbet af uddannelsen blive anbefalet litteratur og uddelt div. artikler. De studerende er selv ansvarlige for anskaffelsen af den litteratur, der læses på holdet.

Optagelse på efteruddannelsen:

Uddannelsen regnes som en efteruddannelse. Alle deltagere skal have følgende kvalifikationer for at kunne påbegynde uddannelsen:

- En mellemlang videregående uddannelse som f.eks. lærer, pædagog, plejer, sygeplejerske, socialrådgiver, socialformidler eller en længerevarende videregående uddannelse som f.eks. læge, psykolog eller anden universitetsuddannelse eller være studerende på en videregående uddannelse, der må formodes at være relevant som optagelseskriterium
- Være i stand til at kunne læse teoretiske artikler på dansk, svensk, norsk og engelsk samt forstå film med engelsk tale.
- Udover ovennævnte kriterier har ansøgere, der er i en arbejdspraksis, der indeholder interventionsopgaver med sårbare børn (0-6 år) og deres forældre fortrinsret. Med arbejdspraksis menes, at man helt konkret arbejder med sårbare/truede børn og deres nærmeste omsorgspersoner.

Med venlig hilsen

Flemming Zuschlag Christiansen

Psykologselskabet Toftemosegaard Aps

Aut. psykolog, småbørnskonsulent

Master in ART og Psykoterapeut MPF

Diverse beskrivelser

Fordybelsesopgave - Vejledning

Efter ca. 105 lektioners undervisning skal den studerende aflevere en 10-14 A4-siders fordybningsopgave, som tager udgangspunkt i en case fra den studerendes egen arbejdssammenhæng, hvor den studerende anvender sin teoretiske viden om sårbare børn og tidlig intervention og demonstrerer en grundlæggende forståelse af tilknytningsteoriens begreber og pragmatiske anvendelse i praksis.

Fordybningsopgavens emne og problemformulering skal findes indenfor den angivne litteraturliste, og problemformuleringen skal godkendes af kursusleder Flemming Zuschlag Christiansen.

Der tilbydes 1 times individuel vejledning pr. deltager af kursusleder Flemming Zuschlag Christiansen. Gruppeopgave er ikke mulig.

Opgavens design skal bygges op efter følgende skabelon:

- Forside, (0. side)
- Indholdsfortegnelse, (0. side)
- Indledning med problemformulering, (½-1. side)
- Brødtekst, (8-12 sider)
- Afrunding, (½-1 side)
- Litteraturliste (0 sider)
- Bilag (0 sider)

Der skal skrives med skrifttype Times New Roman, skriftstørrelse 12 med 1½ linjeafstand og med en venstre/højre margin på 2,5 cm og en top/bund margin på 3 cm.

Opgaven skal være på mindst 10 sider og højst 14 sider.

Når man i opgaven henviser til en forfatter, men dog ikke citerer denne, så skal man skrive på følgende måde; så når Killén K. (1993) og så skal den bog eller artikel, som I henviser til, være nævnt i litteraturlisten.

Hvis I citerer en forfatter ordret, så skal I skrive det på følgende måde; "omsorgssvigt handler om relationer" (Brodén M., 2005, side 44)... og igen, så skal den bog eller artikel I henviser til være nævnt i litteraturlisten.

Div. bilagsmaterialer så som videoklip, interview-udskrift m.m. vedlægges i 1 eksemplar med navn på og vil blive returneret til den studerende, når opgaveforløbet er blevet afsluttet.

Opgavens opbygning:

- Forside
- Indholdsfortegnelse
- Indledning:
- Beskrivelse af arbejdskontekst.
- Afgrænsning-Hvorfor har jeg valgt følgende emne og hvilke fravalg har jeg gjort?
- Design (opgave disposition)
- Begrundelse som gør problemformuleringen tydelig
- Problemformulering
- Brødtekst: Hvordan vil jeg gribe opgaven an?
- Præsentation af case
- Husk glidende overgang mellem de enkelte afsnit
- Husk at fodnoter eller/og klare litteraturhenvisninger
- Præsentation af materiale/case Analyse af materiale/case

- Husk evt. noget om parallelprocesser, indre arbejdsmodeller socioøkonomiske forhold
- Konklusion/perspektivering
- Hvad er jeg blevet opmærksom på?
- Hvad har jeg fravalgt?
- Hvad har jeg lært?
- Hvad har uddannelsen lært mig?
- Hvordan vil jeg handle anderledes fremover m.m.

God fornøjelse! Hilsen Flemming

Anbefaling i forbindelse med skrivning af fordybelsesopgave på småbørnskonsulent uddannelsen

I forbindelse med skrivning af den afsluttende fordybningsopgave på den 1-årige efteruddannelse til småbørnskonsulent, hvor rammen er 30 lektioner af 45 min. (22,5 timer), der anbefaler Toftemosegaard, at de studerende bevilliges 5 skrivedage, hvor de har mulighed for at fordybe sig i denne proces.

Det anbefales, at de studerende i forbindelse med deres ansøgning om optagelse på uddannelsen hos arbejdsgiver ansøger om disse 5 dage.

Anbefaling vedr. Studiegrupper

Vedr. studiegrupper så er det meget forskelligt hvor ofte, og hvor mange timer de enkelte grupper mødes, men Toftemosegaard anbefaler: At man mødes 1 gang mellem de enkelte undervisningsgange 2-4 timer, hvor man har læst en eller flere bøger fra litteraturlisten, lidt artikler, eller ser filmklip osv., og så reflekterer over dette sammen. Dvs. at man mødes ca. 7 gange a´ 4 timer, altså i alt 28 timers studiegruppetid. Det anbefales at de studerende i forbindelse med deres ansøgning om optagelse på uddannelsen ansøger om disse 28 timer hos arbejdsgiver.